

Jose Ignazio Munduate Aiestaran

*Ordizia,
Gipuzkoa
(1911-2006)*

Aurkibidea

Biografia

Baserrian jaio zen, eta eskolara denbora tarte batean joan ondoren, baserrian lan egin izuen. Artzaina izan zen urte luzez.

Zintak

ORD-010

- **Proiektua:** Ordiziako euskara
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxabe, Karmele - Garmendia, Larraitz
- **Data:** 2003-10-17
- **Iraupena:** 75 min
- **Euskarria:** Mini Disc
- **Kodifikatzailea:** Otegi, Aitziber
- **Emalea:** Ordiziako Udala

Pasarteak

1. Ordizian jaioa 1911an

- **Erref:** ORD-010/001
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:01:20

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Ordizian jaio zen 1911an. Aita ordiziarra eta ama Zaldibiakoa zituen eta emaztea Itsasondoko Urkia auzokoa. Hiru seme-eren aita da.

2. 11 urterekin kale-etxetik baserrira

- **Erref:** ORD-010/002
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:01:20. **Bukatu:** 00:02:28

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

11 urte zituela gero granja San Isidro izango zen Barrenamendi baserrira joan ziren bizitzera. Aldaketa handia izan zen Joserentzako, kaleko lagunengandik urrutiratu behar izan baitzuen.

3. Ordiziako maristetan ibilia eskolan

- **Erref:** ORD-010/003
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:02:28. **Bukatu:** 00:04:21

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>Eskolan maristetan ibili zen Ordizian. Eskola nazionalak eta moja eskola ere baziren Ordizian. Nazionaletan osteguna jai izaten zen, eta maristetan asteazkena, azoka eguna.</p>

4. Azoka, herriaren sostengu

- **Erref:** ORD-010/004

- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:04:21. **Bukatu:** 00:06:14

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

<p>Ordiziako azoka herriaren sostengua zen. Baserritarrek inguruko herrietatik eta Nafarroa eta Arabatik joaten ziren azokara saltzera.</p>

5. Baserriko lana zela eta eskola utzi behar

- **Erref:** ORD-010/005
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 00:06:14. **Bukatu:** 00:06:50

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Joseren lagunak ofizinetan aritzen ziren lanean; bera baserrira bizitzera joan beharrak eskola uztera behartu zuen.

6. Azokako postuen kokalekua

- **Erref:** ORD-010/006
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:06:50. **Bukatu:** 00:08:08

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

<p>Ordiziako orduko azoka deskribatzen du. Saltzaile baserritarrek jakineko kokalekua izaten zuten. Estalpe batean astotegia jartzen zuten eta baserritik astoa hartuta joaten zirenek hantxe uzten zuten.</p>

7. Ordiziako "Frantziako portaleak"

- **Erref:** ORD-010/007
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:08:08. **Bukatu:** 00:10:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Ordiziako "portaleak" zeritzon harresia aipatzen du. "Frantziako portalea" deitzen zitzaion, kokapena azaltzen du.

8. Etxean behiak eta ardiak

- **Erref:** ORD-010/009
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:10:07. **Bukatu:** 00:12:26

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

<p>Jose baserritik bizi zen, behiak eta ardiak zituzten, besteak beste. Aitari gertatutako anekdota bat aipatzen du. Morroia zuten etxean. Txerria eta ardia hiltzen zituzten eta odolki eta mondejuak egiten zituzten.</p>

9. Ordizian sagardotegia zuten

- **Erref:** ORD-010/012
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 00:14:00. **Bukatu:** 00:14:36

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak
- Baserrria » Baserriko lanak » Sagarra, sagastiak

Laburpena:

Ordizian sagardotegia izan zuten. Sagasti ugari zeuden garai hartan eta emakumeak ibiltzen ziren sagarrak biltzen.

10. Azokara sagarrak saltzera

- **Erref:** ORD-010/015
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:17:02. **Bukatu:** 00:18:01

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserrria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Baserrria » Baserriko lanak » Sagarra, sagastiak

Laburpena:

Joseren etxekoek sagarrak eramaten zituzten azokara. Gurdia bete eramaten zuten. Azoka berezietara behiak eramaten zituzten.

11. Urtean 80.000 litro sagardo

- **Erref:** ORD-010/017
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:18:16. **Bukatu:** 00:19:56

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak

Laburpena:

Jose jaio ondoren hartu zuten gurasoek sagardotegia. Urtean 80.000 litro sagardo egin ohi zituzten.

12. Gurasoek erdaraz tutik ez

- **Erref:** ORD-010/019
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:23:00. **Bukatu:** 00:24:30

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Gurasoek ez zekiten erdaraz hitz egiten. Horren inguruko anekdota bat aipatzen du.

13. Eskola eta lagunartean erdaraz

- **Erref:** ORD-010/020
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:24:30. **Bukatu:** 00:26:22

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Maisuak erdaldunak ziren; izendatu egiten ditu. Lagunartean eta eskolan ez zuten hitz bat bera ere euskaraz egiten. Gurasoak kalean euskaraz moldatzen ziren.

14. Ordizian 35 baserri

- **Erref:** ORD-010/021
- **Iraupena:** 0:03:50. **Hasi:** 00:26:22. **Bukatu:** 00:30:12

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

35 baserri zeuden Ordizian; terrenez oso urria da. Baserri guztiak izendatzen ditu.

15. Etxearen egitura, Suizoaren antzekoa

- **Erref:** ORD-010/023
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:30:36. **Bukatu:** 00:32:16

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Joseren baserriak etxe Suizoaren tankera du. Etxe-jabea aipatzen du. Aita zenak berri zuen etxea.

16. Labesuan ogia egiten zuten

- **Erref:** ORD-010/024
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:32:16. **Bukatu:** 00:33:36

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

<p>Eguneroko otorduetan taloa eta esnea asko jaten zuten. Etxean ogia egiten zuten labesuan.</p>

17. Aralarko bordan artzain

- **Erref:** ORD-010/028
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:36:45. **Bukatu:** 00:37:37

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Maiatzetik Aste Santura bitartean egoten zen Aralarren artzain. Bere bordaren kokalekua aipatzen du.

18. Garbantzua, egun berezietako jaki

- **Erref:** ORD-010/029
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:37:37. **Bukatu:** 00:38:50

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Eguberri eta jaietan, garbantzua izaten ziren jaki preziatua, luxuzko jana zen. Anekdota bat aipatzen du.

19. Asteazkenetako kaleko jakia: "boladua"

- **Erref:** ORD-010/031
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:39:28. **Bukatu:** 00:40:25

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

"Boladua" zer den azaltzen du. Asteazkenetan bi konfiteritan egiten zen "boladua" eta kalean jartzen zuten saltzen.

20. Gurdiz, astoa hartuta, txerriak saltzera azokara

- **Erref:** ORD-010/032
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:40:25. **Bukatu:** 00:41:46

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

<p>Orduko azokan ganadu asko izaten zen. Ganadu bakoitzarentzat kokaleku bat zegoen; aipatu egiten ditu. Gurdiz astoa hartuta txerriak eramaten zituzten baserritarrek kalera saltzera. Errioxatik ere hurbiltzen ziren.</p>

21. Txapela, blusa eta alpargatak soinean

- **Erref:** ORD-010/033
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:41:46. **Bukatu:** 00:43:56

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Mutilek soinean blusa eramaten zuten eta galtza motzak. Oinetan alpargata eta baserriko lanetarako abarkak janzten zituzten. Emakumeek mantoiak janzten zituzten. Txapela mutil guztiek eramaten zuten gaztetatik.

22. Aralartik oinez mezetara

- **Erref:** ORD-010/035
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:45:15. **Bukatu:** 00:46:00

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

Mezetara joatea derrigorra izaten zen. Aralartik jaisten zen Jose mezetara eta gorakoan jana eramaten zuen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-01-20

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com